

Ullrich Junker

Herb hrabiów Schaffgotsch i jego historyczny rozwój.

© w styczniu 2024 r.
Ullrich Junker
Mörikestr. 16
D 88285 Bodnegg
Źłumaczył Henryk Dąbkiewicz

Pieczęć Vlricha Schaffa ok. 1350 r.

Herb Schaffgotschów na tumbie Bolka II († 1368) w krypcie książęcej kościoła klasztornego w Krzeszowie (Grüssau)

Herb Schaffgotschów na liście dotyczącym
Kowar (Schmiedebergu) - Anno 1392

Herb starożytnej rodziny Schaffgotsch, najpierw baronowskiej, a następnie hrabiowskiej, przedstawia białą tarczę z czterema prostymi liniami w kolorze czerwonym biegnącymi od góry do dołu, którą Lord Schaff podobno otrzymał od cesarza Karola IV w 1377 roku pod Erfurtem za swoje bohaterские czyny. Po zwycięstwie cesarz zaoferował mu swoją dłoń, ale ponieważ z rąk Schaffgotscha kapłała krew z odniesionych ran, wytarł prawą rękę do czysta o zbroję, po przejechaniu dłońmi po błyszczącym metalu, ślady można było zobaczyć na lustrzanej powierzchni zbroi. Wtedy cesarz zawołał: *"Jako przypomnienie po wsze czasy, że przelałeś dla mnie swoją krew, dodaję dziś do twojego herbu, owcy, cztery krwawe paski, które zrobiły twoje palce"*.

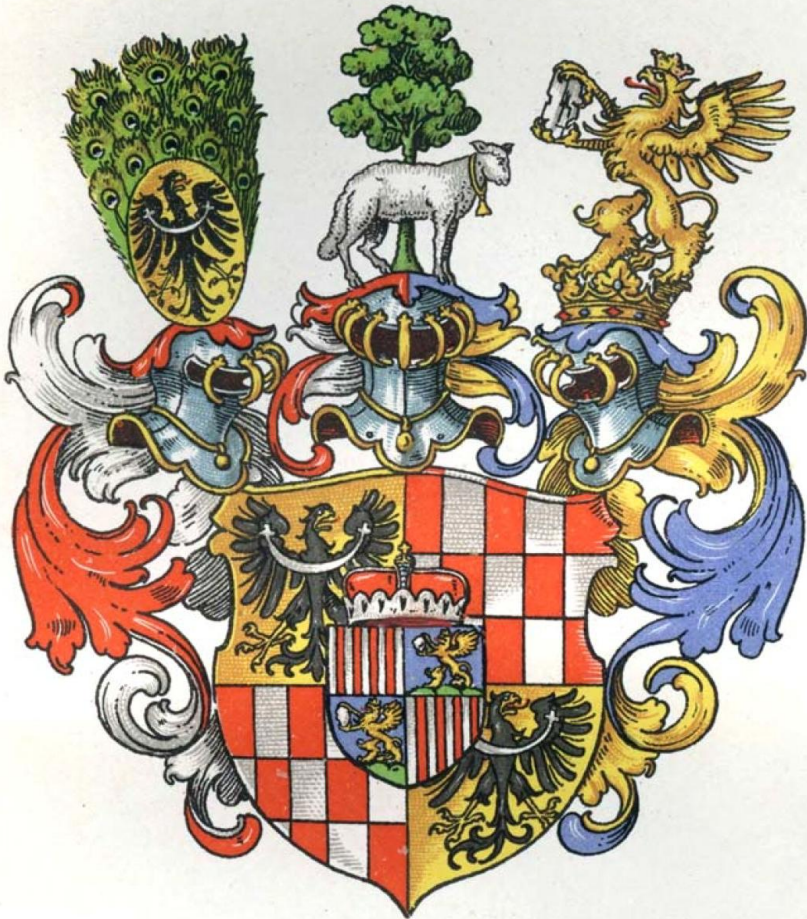
Tutaj artysta heraldyczny zamiast sosny przedstawił lipę

Herb Schaffgotschów w kronice "Miscellanea Gentis Schaffgotschianae" Theodora Krausena z 1715 r.

Herb Schaffgotschów na fasadzie pałacu w Cieplicach Zdrój (Bad Warmbrunn) nad głównym wejściem (owca stoi pod sosną).

Graf Schaffgotsch gen., Semperfrei v. und auf Kynast,
Freiherr zu Trachenberg
Uradel, Kais. Bestätigung des Reichsgrafenst. und
Wappenbesserung 15. 4. 1708.

Opis herbu Schaffgotschów.

Tarcza dzielona jest na ćwiartki z czarnym orłem na złotym tle w lewym górnym i prawym dolnym polu.

Przedstawienie to odpowiada herbowi Śląska z tą różnicą, że głowa dolnego orła o czerwonym języku nie jest zwrócona w lewo, lecz w prawo. Orzeł ma na piersi srebrny księżyc z końcami w kształcie koniczyny i srebrny krzyż pośrodku (niestety nie pokazany na tym rysunku). Pozostałe dwa pola są pokryte szachownicą w kolorze czerwonym i srebrnym.

Pośrodku tarczy znajduje się również z czterema polami tarcza sercowa, jak w dawnym herbie Schaffgotschów, w której na przednim górnym i tylnym dolnym polu znajdują się cztery paski w kolorze czerwonym lub rubinowym.

Obok na polu w kolorze niebieskim uwidocznił się grzyf koloru żółtego lub złotego, stojący na górze o trzech wzniesieniach. Zwrócony przodem do drapieznika, z uniesionymi skrzydłami, ogonem podwiniętym pod siebie, trzyma w przednich szponach kanciasty kamień koloru białego lub srebrnego.

Gryf z otwartym dziobem, czerwonym językiem, na głowie ma złotą koronę.

Górze tarczy sercowej przykrywa książęcy kapelusz.

W górnej części tarczy znajdują się trzy stare, otwarte, niebiesko-srebrne, ozdobnie złożone hełmy turniejowe, z wiszącymi klejnotami.

Na lewym hełmie czarny orzeł jest przedstawiony w owalnym, złotym polu, a za nim rozłożony ogon pawia z jego łustkami w naturalnym kolorze.

Na prawym hełmie zwieńczonym starą królewską złotą koroną wysadzaną szlachetnymi kamieniami, ukoronowany gryf tego samego koloru jak opisany w tarczy serca, trzymający biały lub srebrny kanciasty kamień.

Na środkowym hełmie pod zielonym drzewem¹ znajduje się biała lub srebrna owca stojąca naprzeciwko prawego hełmu. Owca ma złotą obrozę oraz złoty dzwonek, który z niej zwisa. To oryginalny motyw, który od wieków był charakterystyczny dla rodziny Schaffgotschów. Schaffgotschowie to śląski ród arystokratyczny, pochodzący z Frankonii². Te historyczne detale wciąż przetrwały i stanowią część herbu.

Hełmy przykryte są oryginalnymi zdobieniami w kolorze czerwono-białym i niebiesko-żółtym. Wiszące po bokach w dół herbowe motywy, stanowią oryginalne i charakterystyczne elementy.

W przedstawieniu herbu w książce "Schaffgotschinae" autorstwa Theodora Krause, herb jest niesiony przez dwa gryfy kroczące pionowo.

Herb hrabiów Schaffgotschów, starożytnej śląskiej rodziny szlacheckiej, jest różnorodny i reprezentuje ich długą historię.

¹ *Plaskorzeźba herbu na zamku w Cieplicach Zdrój (Bad Warmbrunn) wyraźnie przedstawia sosnę.*

² *Ich pełne nazwisko w języku niemieckim brzmi: **Grafen Schaffgotsch genannt Semperfrei von und zu Kynast und Greiffenstein, Freiherren von Trachenberg.***